

ІНВЕНТАР

нематеріальної культурної спадщини Кодимщини

Інвентаризація нематеріальної культурної спадщини Кодимського району передбачає виявлення, визначення та зібрання всіх культурних проявів, виразів та практик, які, відповідно до положень Конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини, історично існують, зберігаються та розвиваються на території Кодимського району Одеської області України.

Хто просуває Інвентар?

Кодимська ОТГ, Одеський обласний центр української культури, ГО «Центр розвитку «Демократія через культуру».

Мета:

Інвентаризація є інструментом, що ідентифікує елементи нематеріальної культурної спадщини Кодимщини, включає задокументовані та досліджені елементи НКС до інвентарю разом із запропонованими заходами по їх збереженню, розвитку та поширенню. Інвентаризація, таким чином, служить для розробки економічних рішень, сприяючи покращенню управління культурною та природною спадщиною, дбайливому ставленню до навколишнього середовища і культурної діяльності.

Передумови комплексної Інвентаризації.

20 квітня 2006 р. Конвенція ЮНЕСКО «Про охорону нематеріальної культурної спадщини», схвалена Генеральною асамблеєю ЮНЕСКО 17 жовтня 2003 р., набрала чинності після ратифікації її першими 30-ма державами-учасницями. Україна ратифікувала Конвенцію 6 березня 2008 р. Одним із перших і чітких зобов'язань, встановлених Конвенцією перед державами, які її ратифікували, є створення інвентарів (одного або кількох) елементів нематеріальної культурної спадщини, наявних на їхніх територіях та в їхніх громадах.

У Преамбулі до Конвенції ЮНЕСКО 2003 року визначено основні передумови та рушійні механізми процесу комплексної інвентаризації НКС, що передбачає звернення до широкого кола актуальних проблем: «беручи до уваги важливе значення нематеріальної культурної спадщини як головного джерела культурного різноманіття й гарантії сталого розвитку, як це наголошено в Рекомендації ЮНЕСКО, що стосується збереження традиційної культури й фольклору, яку прийнято 1989 року у Загальній декларації ЮНЕСКО про культурне різноманіття, яку прийнято 2001 року, та в Стамбульській декларації 2002 року, прийнятій на Третій конференції круглого столу міністрів культури;

беручи до уваги глибоку взаємозалежність між нематеріальною культурною спадщиною та матеріальною культурною й природною спадщиною;

визнаючи, що процеси глобалізації та суспільних перетворень поряд з умовами, які вони створюють для поновленого діалогу між спільнотами, також

зумовлюють, як зумовлює і явище нетерпимості, серйозні загрози погіршення, зникнення та руйнування нематеріальної культурної спадщини, зокрема через обмеженість ресурсів для охорони такої спадщини».

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d69#Text

Відповідно до положень Програми ООН розвитку людства, ми розуміємо сталий розвиток як поліпшення якості життя людей, щоб не було перевищено межі життєздатності підтримуваних екосистем. Це поліпшення якості життя слід розуміти в широкому розумінні розвитку особистості та громади, а нематеріальна культурна спадщина є проявом культурної життєздатності громад, груп та окремих осіб, фактором соціальної злагоди та згуртованості, особливою характеристикою, притаманною соціальної, культурної та екосистеми певної території.

Що ми маємо на увазі під нематеріальною культурною спадщиною?

Відповідно до ст. 2 п.1 Конвенції 2003 року, «Термін "нематеріальна культурна спадщина" означає ті звичаї, форми показу та вираження, знання та навички, а також пов'язані з ними інструменти, предмети, артефакти й культурні простори, які визнані спільнотами, групами й у деяких випадках окремими особами як частина їхньої культурної спадщини. Ця нематеріальна культурна спадщина, що передається від покоління до покоління, постійно відтворюється спільнотами та групами під впливом їхнього оточення, їхньої взаємодії з природою та їхньої історії і формує у них почуття самотності й наступності, сприяючи таким чином повазі до культурного різноманіття й творчості людини. Для цілей цієї Конвенції до уваги береться лише та нематеріальна культурна спадщина, яка є сумісною з існуючими міжнародними договорами з прав людини, з вимогами взаємної поваги між спільнотами, групами та окремими особами, а також сталого розвитку».

При формуванні Інвентарю Кодимщини ми виходили з таких критеріїв:

Елементи, представлені в нематеріальній спадщині громади, характеризують:

- передачу знань та навичок між поколіннями;
- взаємодію з природою та історією;
- ідентичний характер;
- постійне відтворення та розвиток.

Розділи Інвентарю Кодимщини:

- Сільська культура, культура містечок;
- Музика;
- Танці;
- Пісні;
- Звичаї;
- Обряди;
- Ремесла;

- Громадські свята;
- Релігійні свята;
- Селянські свята;
- Байки;
- Легенди;
- Приказки;
- Казки;
- Говірки;
- Технології;
- Культура харчування та практики, пов'язані з цим;
Тощо.